

VI VILL GÅ VIDARE...

En valrörelse erbjuder tillfälle för det parti som burit regeringsansvaret att redovisa resultaten av sitt arbete under den gångna valperioden.

1960 års val präglades av hård politisk strid. De borgerliga partierna gick till hårt anlopp för att få till stånd ett regimskifte. Högern krävde social och kulturell nedrustning. Gemensamt angrep de borgerliga partierna ökningen av den offentliga sektorn - samhällets insatser på olika fält. Gemensamt krävde de att omsättningsskatten, som gav det finansiella underlaget för framstegspolitiken, skulle avskaffas. Samhällets insatser utmålades som ett hot mot den personliga friheten. En fortsatt socialdemokratisk regim förklarades leda till stagnation och stillastående.

Men socialdemokratin vann väljarnas förtroende för en politik som pekade framåt, en politik som bygger på samverkan och solidaritet och som i konstruktiva samhällsinsatser och en ökad offentlig sektor ser en väg till större trygghet och vidgad valfrihet för den enskilda människan.

Nu vet vi resultatet.

Nu vet vi att de gångna fyra åren präglats av snabbt framåtskridande och en dynamisk utveckling. Vi har haft full sysselsättning. Den samlade produktionen, som under 1950-talet ökade med 3-3½ procent per år, har under 1960-talets första år ökat med 4,6 procent per år. Produktionsökningen beräknas 1964 bli inte mindre än 5½ procent. Så snabbt har vårt framåtskridande aldrig tidigare varit. Så snabbt torde knappast något annat land gå framåt.

En dynamisk ekonomi har skapat förutsättningar för fortsatt framstegsarbete på bred front. Låt mig nämna några exempel.

Folkepensionerna har stigit med 950 kr för ensamstående och 1830 kr för gift par. Samtidigt har vi inlett en målmedveten utbyggnad av långtidssjukvård, bostadsstöd och hemhjälp för de gamla.

Med större kraft än någonsin har vi satsa på ungdomens utbildning. Den stora grundskolereformen har genomförts i riksdagen. Antalet elever i gymnasierna har ökat från 66000 till 100000, i yrkesskolornas heltidsundervisning från 49000 till 68000. Utgifterna för studiesocialt stöd har fyrdubblats.

Bostadsbyggandet som 1960 nådde 68000 lägenheter uppgår i år till 85000 lägenheter. Under dessa fyra år torde inemot 1 miljon människor ha flyttat in i nya lägenheter.

Stödet till barnfamiljerna har byggts ut. Barnbidragen har höjts från 450 till 700 kronor. Familjebostadsbidragen har femdubblats. Socialbalken innefattar kraftigt ökat stöd till barnaföderskorna och en förbättrad sjukförsäkring. De ensamma mödrarna har fått förbättrade villkor, bidragsförskotten har höjts, ett nytt vårdbidrag har införts för svårt handikappade barn. Det är socialdemokratin svar på högerens angrepp mot familjerna 1960.

En valrörelse innebär samtidigt en möjlighet för väljarna att ta ställning till riktlinjerna för framtiden.

De framgångar som nåtts fyller oss med glädje. Men de ökar samtidigt vår otålighet inför alla de brister som finns i det svenska samhället, och de stärker vår beslutsamhet att gripa oss an med allt som ännu återstår att göra. De gamlas oro inför bristen på vårdplatser och hemvård, de ungas längtan efter bostad och utbildning, de svårigheter som möter dem, som ännu lever på samhällets skuggsida, nöden och eländet i de fattiga länderna utgör en förpliktande maning till handling i solidaritetens tecken.

Det är lätt att göra upp önskelistor. Att förverkliga dem kräver en fast viljeinriktning av politiken.

Vi ska satsa på ett dynamiskt framåtskridande i vår ekonomi. Den fulla sysselsättningen står i centrum. Utbildning och forskning, teknik och vetenskap blir allt viktigare för framstegens politik. En effektiv samhällelig basorganisation - vägar, kraftverk, teleförbindelser, etc. - är avgörande för framstegstakten. En fast ekonomisk politik stöder byggandet för framtiden. Vi samordnar resurserna på bred front för att gemensamt gå vidare framåt.

En väsentlig del av de ökade resurserna måste användas för att vidga samhällets insatser på de områden där människornas önskningar och framtidsförväntningar med särskild styrka gör sig gällande. På bostädernas, utbildningens och sjukvårdens områden måste den kraftiga expansionen fullföljas. Förbättrade folkpensioner, en utbyggd social trygghet, stöd till eftersatta grupper är centrala områden för vårt handlande.

Framåtskridande betyder förändring. Vi eftersträvar förändringen därför att den ger löften om förbättring - en snabb ekonomisk expansion, en höjd levnadsstandard, resurser att undanröja bristerna, ett rikare kuturliv. Men förändringen ställer stora krav på de enskilda människorna - krav på anpassning efter nya arbetsvillkor och produktionsbetingelser. Vi kan aldrig godta att förändringen - till gagn för flertalet - skall betyda fruktan och otrygghet för en del av samhällets medlemmar. Samhällets insatser på olika områden måste målmedvetet utformas som ett stöd för den enskilda människans trygghet och valfrihet. Trygghet i förändringens samhälle är ett ledmotiv i vår politiska strävan.

Socialdemokratin har - bl.a. i programskriften Resultat och reformer - redovisat sina riktlinjer och framtidsplaner på olika centrala områden. Vi vill gå vidare - mot nya djärva mål. Att förverkliga dessa mål kräver ett samhälle med kraft att handla. Vi vill bygga framtiden på samverkans och solidaritetens grund, skapa ett samhälle som kan tjäna människorna, stå till deras förfogande i deras strävan efter ökad trygghet och vidgad valfrihet.

Tage Erlander

Mot nya djärva mål

TRYGGHET

Ökade möjligheter till en god och tryggad försörjning.

Sysselsättningsbefrämjande närings- och arbetsmarknadspolitik.

Allmän tandvårdsförsäkring.

Allmän hälsokontroll.

Förbättrad sjukförsäkring med ökad ersättning för inkomstbortfall, läkarvård och läkemedel.

Sjukvården effektiviseras...

VÄLSTÅND

Snabbt ekonomiskt framåtskridande - minst 4 procent årlig produktionsökning. Fördubblad levnadsstandard om högst 20 år.

Effektiv full sysselsättning - produktivt arbete efter fritt val.

Samordnad ekonomisk planering.

Kraftigt stöd till forskning.

Hög investeringsnivå.

Produktivt utnyttjande av det kollektiva och privata sparandet...

VÄLFARD

En miljon nya bostäder inom 10 år.

Högre pension och bättre bostäder åt de gamla.

Hemhjälp byggs ut för handikappade och gamla.

Samordnat och ökat stöd åt barnfamiljerna.

Långtidssjukvårdens platsantal fördubblas.

Bättre arbets- och utbildningsmöjligheter för handikappade...

VALFRIHET

Fritt val av utbildning och arbete.

En minst tvåårig frivillig ungdomsskola ovanpå grundskolan.

Rätt till vidareutbildning och omskolning - med försörjningsmöjligheter under utbildningstiden.

40 timmars arbetsvecka.

Aktiv fritidspolitik.

En bättre och med varierad kulturmiljö.

Ökat stöd till idrott och ungdomsarbete...